

Bagsværd Søpark

Plejeplan 2008-2012

Februar 2009

1. Indledning

- 1.1 Områdets beliggenhedside 5
- 1.2 Plejeplanens formål og baggrund.....side 5

2. Administrative forhold

- 2.1 Områdets administrative statusside 5
- 2.2 Fredningskendelse.....side 5

3. Andre lovområder

- 3.1 Natura 2000side 6
- 3.2 Regionplan 2005's udpegningerside 6
- 3.3 Fingerplan 2007side 7
- 3.4 Naturbeskyttelseslovenside 7
- 3.5 Vandløbsloven.....side 7
- 3.6 Skovloven.....side 8
- 3.7 Planloven.....side 8
- 3.8 Fredningen i forhold til anden planlægningside 8

4. Områdets natur- og kulturværdier og udnyttelse

- 4.1 Geologi og landskab.....side 9
- 4.2 Arkæologi og kulturhistorieside 9
- 4.3 Biologi.....side 9
- 4.4 Erhvervsmæssige interesserside 10
- 4.5 Rekreativ udnyttelseside 10
- 4.6 Tekniske anlæg.....side 10

5. Plejeplan for området

- 5.1 Fredningens og plejeplanens formål og påbud.....side 11
- 5.2 Hidtidig pleje.....side 11
- 5.3 Områdeinddelinger.....side 12
- 5.4 Særlige indsatsområderside 12

6. Delområder og plejeforskrifter

- 6.1 **Lavbundsområder**side 15
 - 6.1.1 Områdekarakteristikside 15
 - 6.1.2 Landskabelige værdierside 16
 - 6.1.3 Naturværdierside 16
 - 6.1.4 Eksisterende stier og adgangsforhold.....side 16
 - 6.1.5 Plejeforskrifter.....side 16
 - 6.1.6 Stiplanlægning og adgangsforhold.....side 17

6.2	Bredzoner	side 20
6.2.1	Områdekarakteristik	side 20
6.2.2	Landskabelige værdier	side 20
6.2.3	Naturværdier	side 21
6.2.4	Eksisterende stier og adgangsforhold	side 21
6.2.5	Plejeforskrifter	side 22
6.2.6	Stiplanlægning og adgangsforhold	side 23
6.3	Slået græs	side 24
6.3.1	Områdekarakteristik	side 24
6.3.2	Landskabelige værdier	side 24
6.3.3	Naturværdier	side 25
6.3.4	Eksisterende stier og adgangsforhold	side 25
6.3.5	Plejeforskrifter	side 25
6.3.6	Stiplanlægning og adgangsforhold	side 26
6.4	Klippet græs	side 27
6.4.1	Områdekarakteristik	side 27
6.4.2	Landskabelige værdier	side 27
6.4.3	Naturværdier	side 28
6.4.4	Eksisterende stier og adgangsforhold	side 28
6.4.5	Plejeforskrifter	side 28
6.4.6	Stiplanlægning og adgangsforhold	side 28
6.5	Skråningsanlæg	side 29
6.5.1	Områdekarakteristik	side 29
6.5.2	Landskabelige værdier	side 29
6.5.3	Naturværdier	side 30
6.5.4	Eksisterende stier og adgangsforhold	side 30
6.5.5	Plejeforskrifter	side 30
6.5.6	Stiplanlægning og adgangsforhold	side 31
6.6	Solitærtræer	side 32
6.6.1	Områdekarakteristik	side 32
6.6.2	Landskabelige værdier	side 32
6.6.3	Naturværdier	side 33
6.6.4	Plejeforskrifter	side 33
6.7	Aldershvile Planteskole	side 35
6.7.1	Områdekarakteristik	side 35
6.7.2	Landskabelige værdier	side 36
6.7.3	Naturværdier	side 36
6.7.4	Eksisterende stier og adgangsforhold	side 36
6.7.5	Plejeforskrifter	side 36
6.7.6	Stiplanlægning og adgangsforhold	side 37

6.8 Inventar	side 38
6.8.1 Omfang.....	side 38
6.8.2 Landskabelige værdier	side 38
6.8.3 Eksisterende forhold.....	side 38
6.8.4 Vedligeholdelsesforskrifter	side 39

7. Baggrundsmateriale	side 40
------------------------------------	---------

Bilag:

- Fredningskendelse
- Kortbilag, oversigtskort
- Kortbilag 1-4, plejeanvisninger
- Kortbilag, administrative grænser
- Artsliste, ellesump

Plejeplan for Bagsværd Søpark

Udarbejdet for Gladsaxe Kommune af:
LANDSKABSARKITEKTERNE ROSKILDE,
landskabsarkitekter MDL

Eventuelle spørgsmål vedrørende plejeplanen kan rettes til:
Gladsaxe Kommune, By- og Miljøforvaltningen
Vej- og Parkafdelingen
Rosenkæret 39
2860 Søborg

1. Indledning

1.1 Områdets beliggenhed

Bagsværd Søpark ligger langs Bagsværd sø's sydlige bredder. Parken afgrænses af Bagsværdvej mod syd, Aldershvile Planteskole mod vest og Barnets Hus mod øst. Parkområdets østlige afgrænsning er ikke synlig i marken, idet den udgøres af en ganske smal privat matrikel. Plejeplanen omfatter ud over Bagsværd Søpark også Aldershvile Planteskole.

Planområdet omfatter et areal på ca. 7,5 ha. fordelt på 24 matrikler, som alle er beliggende i Gladsaxe Kommune. Matriklerne er i offentligt eje med undtagelse af matriklerne 10 du, 10 nx, 21 ck og 21 cm (Aldershvile Planteskole), som er i privat eje.

1.2 Plejeplanens formål

Plejeplanen er et redskab, der giver mulighed for, at plejemyndigheden (Gladsaxe Kommune) kan uden forudgående ansøgning om tilladelse fra Fredningsnævnet foretage indgreb, som:

- er egnede til at forbedre forholdene for dyre- eller plantelivet
- er hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige værdier
- er hensigtsmæssige for at sikre og forbedre offentlighedens adgang til området

Det overordnede mål med plejeplanen er at sikre og fremme de rekreative, kulturhistoriske, landskabelige og biologiske værdier, der er knyttet til Bagsværd Søpark. Som et væsentligt led i dette mål skal det gennem plejen sikres, at udsigtsmulighederne over Bagsværd Sø forbedres – dels fra Bagsværdvej og dels fra stiføringen langs søen.

For at kunne målrette plejeplanen mod ovenstående, er der foretaget en registrering og en kort beskrivelse af de eksisterende værdier indenfor planområdet. Plejeplanen indeholder desuden en beskrivelse af bindinger i området og tidligere indsamlet viden. Planen skal klarlægge behovet for pleje og drift og, hvor det er nødvendigt, give konkrete anvisninger på opnåelse af plejemålene.

2. Administrative forhold

2.1 Områdets administrative status

Administrativt og planlægningsmæssigt ligger Bagsværd Søpark med omgivelser i Gladsaxe Kommune.

2.2 Fredningskendelse

Naturklagenævnet har den 9. august 2007 truffet afgørelse om fredning af Bagsværd Søpark. Fredningssagen blev rejst i 2005 af det daværende Københavns Amt.

Fredningen har til formål:

- at give mulighed for udsigt over Bagsværd Sø fra Bagsværdvej,
- at give mulighed for udsigt over søen fra stien langs søen,
- at bevare og fremme ellebevoksningen i den vestlige del af fredningsområdet og
- at fastholde mulighed for rekreativ benyttelse af de offentligt ejede arealer.

Fredningen har et generelt forbud mod terrænændringer eller ændringer i de nuværende vegetationsforhold og mod opførelse af bebyggelse og mindre anlæg. Kun tilstandsændringer der konkret er tilladt via fredningen kan gennemføres.

Derudover kan ændringer i områdets tilstand kun foretages af plejemyndigheden (Gladsaxe Kommune), og kun såfremt ændringerne er fastlagt i en plejeplan til forbedring af de biologiske, landskabelige og rekreative værdier, der skal sikres med fredningen.

Fredningskendelsen indeholder en række specifikke krav til naturpleje i området:

- ellesumpen skal plejes med særlig henblik på at bevare og fremme ellebevoksningen. Den øvrige bevoksning i ellesumpen skal udtyndes, så der vil være nogen udsigt til Bagsværd Sø gennem ellebevoksningen.
- den slørende bevoksning mellem Aldershvile Planteskole og den vestlige sti til søen skal bevares.
- langs Bagsværd Sø skal bevoksningen skæres ned, så der er udsigt for gående på stien langs søen.

Fredningen deler området i 2, hvor Aldershvile Planteskole udgør den ene del og Bagsværd Søpark den anden del. Delingen tager sigte på at definere, på hvilke områder der må foregå planteskoledrift.

3. Andre lovområder

3.1 *Natura 2000*

Der er ikke foretaget udpegninger indenfor plejeplanens område på baggrund af et udpegningsgrundlag defineret i EF habitatdirektivet.

3.2 *Regionplan 2005's udpegninger*

I Regionplanen er Bagsværd Søpark udpeget som beskyttelsesområde for landskabs-, natur- og kulturværdier. Bagsværd Søpark er geologisk interesseområde, ligesom der er biologiske interesser i området. En del af de biologiske interesser er knyttet til lavbundsarealerne i Bagsværd Søparks vestlige del.

Bagsværd Søpark indgår i Regionplanen som en del af de regionale og lokale friluftsområder, som tilsammen udgør Fingerbyens grønne kiler og ringe.

I området er skovrejsning uønsket og der er særlige begrænsninger på vandindvinding.

Ovenstående udpegninger har overordnet til formål at beskytte, styrke og pleje områder, der rummer væsentlige værdier knyttet til landskab, geologi, kulturhistorie, kerneområder og spredningskorridorer for planter og dyr og lavbundsarealer. Områdernes beskyttelse skal bidrage til en bæredygtig udvikling til gavn for regionens naturgrundlag og for befolkningens oplevelsesmuligheder og for forskning og undervisning.

3.3 *Fingerplan 2007*

Bestemmelserne i Fingerplan 2007 (Landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning, 2007) ændrer ikke ved de bestemmelser i Regionplan 2005, som omhandler plejeplanområdet.

3.4 *Naturbeskyttelsesloven*

Naturbeskyttelseslovens generelle §3 – beskyttelse af naturtyper gælder for Bagsværd Sø inklusive lavbundsarealerne mod vest.

Bagsværd Søpark er via sin nærhed til Bagsværd Sø omfattet af Naturbeskyttelseslovens §16 om søbeskyttelseslinier. Det samme gælder for størstedelen af Aldershvile Planteskole.

Ifølge naturbeskyttelseslovens generelle bestemmelser må naturtilstanden på disse arealer ikke ændres.

3.5 Vandløbsloven

Fredningen og plejeplanen omhandler ikke forhold der vedrører vandløbsloven.

3.6 Skovloven

Skovloven gælder for fredskov, d.v.s. at skoven skal dyrkes i henhold til skovlovens betingelser, hvad enten den er offentlig eller privat ejet.

Skovloven har til formål at bevare og værne om landets skove og forøge skovarealet. En fornyelse af skovloven fra 2004 giver mulighed for, at tilgode se hensynet til landskab, naturhistorie, kulturhistorie, miljø og friluftsliv.

Den vestlige del af Bagsværd Søpark er fredskovarealer, der hører under skovloven. Det drejer sig hovedsagligt om lavbundsarealer med bevoksning af Rødel og Pil.

3.7 Planloven

Planområdet er beliggende i landzone og omfattet af Lokalplan nr. 153. Lokalplanen udlægger området til fritidsformål med mulighed for indpasning af planteskoledrift. Bagsværd Søpark udlægges til offentlig park og der fastlægges bestemmelser til sikring af Aldershvile Planteskoles fortsatte drift.

3.8 Fredningen i forhold til anden lovgivning

Foranstaltninger der tillades i medfør af fredningsbestemmelserne, herunder plejeplanen, kan foretages uden særlig tilladelse efter Naturbeskyttelsesloven.

4. Områdets natur- og kulturverdier og udnyttelse

4.1 Geologi og landskab

Bagsværd Søpark ligger på den sydlige kant af tunneldalen der løber fra Furesøen mod Øresund. Tunneldalen er dannet under den sidste istid.

Bagsværd Søpark indgår som en del af de samlede natur- og parkområder, der omgiver Bagsværd Sø og udgør en del af Hovedstadsområdets grønne kiler og ringe. Bagsværd Søpark har via sin sammenhæng med de varierede landskaber omkring Bagsværd Sø, Lyngby Sø og Furesøen regional, landskabelig betydning.

4.2 Arkæologi og kulturhistorie

Der er i området gjort fund af flintøkser, knyttet til tragtbægerkultur. Fundene er dateret 1941. Der er ikke gjort større fund indenfor planområdet.

Områdets kulturspor er koncentreret om tilstedeværelsen af gartneri/planteskole og træplantningerne i Bagsværd Søpark, der afspejler områdets tidligere status som private haver.

4.3 Biologi

Bagsværd Søpark har overordnet biologisk interesse i kraft af sin beliggenhed og sammenhængen med omgivelserne. Bagsværd Søpark indgår som en del af en sammenhængende biologisk spredningskorridor fra Øresund i øst til Roskilde Fjord i vest.

Områdets lokale biologiske værdier knytter sig primært til lavbundsområderne med ellesump i parkens vestlige del. Ellesump findes enkelte steder langs Bagsværd Sø, hvor vækstforholdene i de sumpede områder er ideelle for elletræer. Ellesump er en sjælden og truet naturtype både nationalt og på europæisk plan.

Parkens øvrige træplantning stammer fra en række af haver, der tidligere lå langs søen. Haverne blev opkøbt af Gladsaxe Kommune i forbindelse med etableringen af Bagsværdvej (ring 4). Træplantningerne består hovedsagligt af hjemmehørende, løvfældende arter med enkelte indslag af eksoter og nålebærende træer.

Bagsværd Søpark er i områder stærkt præget af især invasive urter og i mindre grad invasive vedplanter. Arterne Kæmpebalsamin, Japansk Pileurt, Kæmpepileurt, Sildig Gyldenris, Hestehov samt Rynket Rose er registreret i

større antal i parken. Derudover er enkelte individer af Bjørneklo observeret.

Faunaen i området er primært fugle- og dyreliv knyttet til Bagsværd Sø.

4.4 Erhvervsmæssige interesser

Der har fra begyndelsen af 1900 – tallet været gartneri i området og siden 1954 egentlig planteskolevirksomhed. Aldershvile Planteskole blev i 1999 udvidet med væksthulanlæg.

I områdets nordvestligste del har bådarten anløbsplads. Bådarten har sejlad på Lyngby Sø, Bagsværd Sø og Furesøen i sommerhalvåret.

4.5 Rekreativ udnyttelse

Området har en stor rekreativ udnyttelse og er et velbesøgt udflugtsområde af såvel lokal som regional betydning. Det store trækplaster er Bagsværd Sø, med sin vidtstrakte vandflade og omgivende naturområder. Aktiviteterne der knytter sig til søen – bådarten, kano- og kajak, løbe- og gåture og sportsfiskeri – tiltrækker mange mennesker både lokalt og længere væk fra. Områdets nærhed til København og nem tilgængelighed med offentlig transport, er yderligere med til at øge områdets popularitet. Gladsaxe kommune har udarbejdet reglement for Bagsværd Sø, der beskriver retningslinjerne for den rekreative brug af søen og dens omgivelser.

Der er gode adgangsforhold til Bagsværd Søpark via stiforbindelserne omkring søen. Stierne har forbindelse til bl.a. Aldershvile Slotspark mod nord og Radiomarken mod øst og videre her fra til områdets regionale friluftsområder koncentreret omkring Furesøen, Bagsværd Sø og Lyngby Sø.

Adgangen til Bagsværd Søpark fra syd via Bagsværdvej er mulig via stier i henholdsvis parkens vestlige og østlige ende. Adgangsmulighederne er dog ikke tydelige i vejforløbet og tilgængeligheden er ikke god. Dette skyldes primært en markant terrænforskel mellem Bagsværdvej og stiforløbene langs søen.

4.6 Tekniske anlæg

Bagsværd Søpark gennemskæres af en større kloakledning, som er pålagt en kloakservitut. Arealet omkring kloakledningen skal således friholdes for større træer og buske med dybtgående rødder. Udover kloakledningen findes i områdets sydvestlige del en pumpestation. Pumpestationen er iøjnefaldende og skæmmes parkområdet med sin tekniske fremtoning.

På Aldershvile Planteskole forefindes de tekniske anlæg, der er nødvendige for opretholdelse af planteskolens drift.

5. Plejeplan for området

5.1 Plejeplanens formål

Målene for plejeplanen er:

- at sikre og fremme de rekreative, kulturhistoriske, landskabelige og biologiske værdier der er knyttet til Bagsværd Søpark.
- at give mulighed for udsigt over Bagsværd Sø fra Bagsværdvej via opretholdelse af udsigtskiler,
- at give mulighed for udsigt over søen fra stien langs søen,
- at bevare og fremme ellebevoksningen i den vestlige del af fredningsområdet,
- at fastholde mulighed for rekreativ benyttelse af de offentligt ejede arealer
- at bremse indvandringen af invasive urter og vedplanter gennem en målrettet indsats med det langsigtede mål, at invasive urter og vedplanter udryddes i planområdet og
- at der som led i overvågningen af resultaterne af plejeindsatsen udarbejdes regelmæssige registreringer af dyre- og plantelivet.

Udsigt fra Bagsværdvej
mod Radiomarken

5.2 Htidig pleje

Der er i 2000 udarbejdet plejeplan for Bagsværd Søpark, som fastlægger plejen i området. Denne plejeplan omfatter ikke Aldershvile Planteskole.

I plejeplanen er plejen fastlagt indenfor en række delområder, opdelt efter den ønskede eller den eksisterende bevoksningstype:

- ellesump
- bredzone
- uklippet græs/blomstereng
- klippet græs
- nyplantninger af forskellig art
- eksisterende krat
- pilesump

Kæmpebalsamin er vidt udbredt i planområdet

Derudover tages der i plejeplanen stilling til renovering af stier og trapper, bredsikring og inventar.

Siden plejeplanens udarbejdelse i 2000 er der i flere dele af Bagsværd Søpark sket en indvandring af invasive urter. Plejeplanen angiver ikke strategier for bekæmpelse af alle de arter, som forekommer, idet det ikke var aktuelt da plejeplanen blev udarbejdet.

5.3 Områdeinddelinger

For at gøre plejeplanen overskuelig inddeles den i en række delområder. Delområdernes udstrækning fremgår af kortbilagene. Inddelingen følger i store træk inddelingen i plejeplanen fra 2000, i det den væsentligste ændring er tilføjelsen af Aldershvile Planteskole.

Inddelingen er bestemt ud fra de landskabelige og fysiske grænser i området. Desuden har natur- og plantningstyper, arealanvendelsen, de landskabelige tilhørsforhold og områdekarakteristik haft betydning for inddelingen.

5.4 Særlige indsatsområder

Bekæmpelsen af invasive urter og vedplanter skal ofres særlig opmærksomhed i plejen af Bagsværd Søpark. I nedenstående oversigt er angivet retningslinier for bekæmpelsen af de arter, som er observeret i parken. Områdets beliggenhed og størrelse gør, at bekæmpelse ved dyrehold ikke er aktuelt, hvorfor der er fokuseret på manuelle og mekaniske bekæmpelsesmetoder.

Nedenstående retningslinjer er gældende for hele planområdet, idet flere af arterne forekommer indenfor flere delområder.

- Kæmpebalsamin: erfaringerne med bekæmpelse er ganske få. Ud fra plantens biologi vurderes det dog, at bekæmpelse kan ske mest effektivt ved hyppige afslåninger, med et interval på 3-4 uger i hele vækstsæsonen. 1. slåning skal finde sted inden frøsætning har fundet sted. Afslåningerne skal om nødvendigt gennemføres over flere vækstsæsoner indtil bestandene er udryddet.
- Japansk Pileurt: plantens vegetative spredningsevne er meget stor, da den både kan formere sig vegetativt ved rodskud og via stumper af rod- og bladstængler. Planten breder sig endnu ikke ved frøspredning, men det frygtes, at den vil tilpasse sig danske forhold og udvikle spiredygtige frø. Planten spredes stort set kun ved menneskelig hjælp, hvorfor der i bekæmpelsen skal lægges særlig vægt på håndteringen af afslået materiale.

Yderligere udbredelse af bestandene i Bagsværd Søpark skal forhindres ved afslåninger af de nuværende bestande. Afslåning skal ske minimum 3 gange årligt. I praksis kan afslåninger dog med fordel ske sammen med afslåning af Kæmpepileurt, se nedenfor. Afslået materiale fjernes og destrueres.

Skal planten udryddes fra området er det nødvendigt at grave planterne og rodnettet op. Opgravet materiale skal bortskaffes under kontrollerede forhold for ikke at sprede planterne til andre områder. Opgravning skal i givet fald efterfølges af hyppige afslåninger af genvækst.

- Kæmpepileurt: breder sig kun vegetativt, og har ligesom Japansk Pileurt en stor spredningsevne. Planten spredes stort set kun ved menneskelig hjælp, hvorfor der i bekæmpelsen skal lægges særlig vægt på håndteringen af afslået materiale.

Yderligere udbredelse af bestandene i Bagsværd Søpark skal forhindres ved afslåninger af de nuværende bestande. Kæmpepileurt er mere følsom over for slåning end Japansk Pileurt, og foretages afslåninger med 3-4 ugers mellemrum vækstsæsonen igennem, vil den kunne være udryddet i løbet af 3-5 år. Afslået materiale skal fjernes og destrueres.

Gyldenris forekommer særligt på skråningerne langs Bagsværdvej

- Sildig og Kanadisk Gyldenris: yderligere udbredelse af bestandene bekæmpes som minimum ved afslåning omkring 1. august, hvor blomstringen begynder. Hyppigere slåninger vil svække planterne yderligere, men kun hvis der samtidig sker en afslåning omkring 1. august. Afslåningerne skal gentages hver vækstsæson for at forhindre yderligere spredning af planterne.

En egentlig udryddelse af Sildig og Kanadisk Gyldenris kræver en

opgravning af plantens over- og underjordiske dele. Opgravning skal foretages meget omhyggeligt og med efterfølgende observation af om dele af rodnettet har overlevet. Dette skal i givet fald fjernes. Rydninger skal opfølges med afslåninger som anført ovenfor.

Hestehov langs bredden af
Bagsværd Sø

- Hestehov: plantens udbredelse er begrænset til Bagsværd Søparks østlige dele og et enkelt sted mod nordvest. Endnu er udbredelsen af så lille et omfang, at en målrettet bekæmpelse ikke vurderes at være påkrævet. Plantens udbredelse skal holdes under observation i planperioden med henblik på indarbejdelse af en bekæmpelsesstrategi i en kommende plejeplanrevision.

Det vurderes, at planten breder sig langs søbredden fra Radiomarken i nordøst. En bekæmpelsesstrategi skal derfor koordineres med en plejeindsats i Radiomarken.

- Kæmpe-Bjørneklo: forekommer i meget få eksemplarer, hvorfor rodstikning vil være overkommeligt. Rødstikning foretages inden plantens frøsætning.
- Rynket Rose: forekommer i en mindre bestand langs Bagsværdvej og bør derfor bekæmpes ved optrækning ved håndkraft eller maskinelt. Optrækning vurderes at være den mest effektive (og for omgivelserne mest skånsomme) bekæmpelsesmetode. Metoden kan med fordel kombineres med rodstikning, i de tilfælde hvor planterne ikke kan trækkes op uden at gøre skade på omgivelserne.

Maskinel optrækning kræver en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3.

6. Delområdebeskrivelser og plejeforskrifter

6.1 Lavbundsområder

6.1.1 Områdekarakteristik

Lavbundsområderne er koncentreret i Bagsværd Søparks vestlige del og består af henholdsvis ellesump mellem søen og Bagsværdvej og af et beplantningsmæssigt noget mere sammensat sumpområde langs Aldershvile Planteskole. Søpark Kanal adskiller planteskolen fra den øvrige del af området.

Ellesumpen gennemskæres af stiføringer parallelt med Bagsværdvej og Bagsværd Sø. Ellesumpen fremstår som tæt bevoksning og er stort set utilgængelig. Der forekommer opvækst af andre vedplanter, primært arter af Pil og i det mindre område mod Bagsværdvej særligt Ask. Også Birk, Ahorn og begyndende underskov af Rødel forekommer. Artsliste for ellesumpen findes som bilag.

Sumpområdet langs Aldershvile Planteskole fremstår med blandet bevoksning af Pil, Rødel, Birk og opvækst af andre vedplanter, f.eks. Elm og Ask. I et mindre område er Tagrør etableret, ligesom Kæmpebalsamin forekommer langs stiføringer.

Indblik i det
elletræsbevoksede
lavbundsområde

6.1.2 *Landskabelige værdier*

Fra stierne er der muligheder for indblik til lavbundsområdernes bundvegetation og sumpe. Indblikket sløres flere steder af en tæt brynbevoksning af især Pil og opvækst af Elm, Ask og Rødel.

Områdernes særegne og stemningsfulde natur er sammen med Bagsværd Sø én af parkområdets store attraktioner. Muligheden for at komme helt tæt på de våde områder og livet der udspiller sig dér bør fremmes – uden at naturtypen lider overlast.

6.1.3 *Naturværdier*

Ellesumpene er beskyttet via Naturbeskyttelseslovens §3. Søbeskyttelseslinjen for Bagsværd Sø dækker hele området.

Der er ikke udpeget særligt sårbare områder, men bevoksningstypen ellesump er en sjælden og truet naturtype både nationalt og på europæisk plan.

Gladsaxe Kommune har udarbejdet registranten ”Vandhuller i Gladsaxe Kommune 2007”. Søpark Kanal ind mod Aldershvile Planteskole og Skovsump i ellesumpen indgår i denne registrering. I registranten er nærmere redegjort for områdernes aktuelle naturindhold.

Om Søpark Kanal konkluderes, at det er et stærkt næringsrigt vandområde og på grund af, at der frigives næringsstoffer fra den bløde dyndbund, er vandet ofte uklart om sommeren. Vandområdet har kun moderat naturværdi. En generel målsætning med et artsrigt og alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt på grund af det uklare vand og den ikke særligt veludviklede undervandsvegetation.

Om vandområdet i ellesumpen konkluderes, at den er præget af stærk tilgroning med sumpplanter og løvtræer og har karakter af ellesump. Bunden i vådområdet er blød og tørvet. Skovsumpen rummer ikke nogen ualmindelige plante- eller dyrearter. Det bemærkes, at der er registreret nattergale i ellesumpen.

6.1.4 *Eksisterende stier og adgangsforhold*

Der er adgang til området direkte fra Bagsværdvej via en grusbefæstet sti med kraftig hældning. Områdets stier omkranser og gennemskærer det trekantede lavbundsområde, og der er forbindelse til Aldershvile Slotspark i nord og Radiomarken mod øst.

Antallet af stier er tilfredsstillende og deres tilstand er generelt god.

6.1.5 *Plejeforskrifter*

Plejen skal sikre en bevarelse og fremme af lavbundsområdernes bevoksninger og karakter og samtidig sikre indblik til bundvegetationen. Ellesumpen skal være domineret af elletræer, men med islæt af øvrige hjemmehørende arter jfr. Skov- og Naturstyrelsens beskrivelse af Elle- og Askeskove ved vandløb, søer og væld i ”Danske Naturtyper – i det europæiske Natura 2000 netværk”. Hertil hører Rødel, Gråel, Ask, Hvidpil, Skørpil, Dunbirk, Skovelm, Gråpil, Akselblomstret Star, Almindelig Fredløs, Almindelig Hæg, Almindelig Mjødurt, Angelik, Engkarse, Engnellikerod, Gul Anemone, Hjortetrøst, Kvalkvæd, Kæmpestar, Kærstar, Kærtidsel, Kåltidsel, Lundfladstjerne, Lundfredløs, Milturt, Padderokker, Skovskræppe, Skovstar, Skovstorkenæb, Stor Nælde, Sværtevæld, Tyndakset Star, Vandkarse og Vorterod. Til ellesumpen hører også Solbær og Tørst.

Ellesumpen skal desuden være tilstrækkelig lysåben og gennemsigtig i udvalgte områder, så der vil være nogen udsigt til søen gennem bevoksningen.

Større, udgåede træer kan lades urørt i det omfang de ikke er til fare for publikum eller til hinder for plejen i området.

Gennem plejen skal ellebevoksningen fremmes, samtidigt med at der sikres nogen udsigt til søen gennem bevoksningen jfr. fredningskendelsens §4. Bevoksningen i lavbundsområderne ind mod Aldershvile Planteskole skal fortsat have en skærmende effekt.

Mulighederne for en styring og evt. forøgelse af vandtilførslen til området skal undersøges i indeværende planperiode og indarbejdes i en kommende plejeplanrevision. Undersøgelsen igangsættes i 2009.

Som led i den fremtidige tilrettelæggelse af plejen udbygges artslisten for ellesumpen (bilag) til at omfatte både flora og fauna.

Førstegangsindgreb:

I ellesumpen foretages udtynding af Pil, Birk, Ask og Ahorn. Udtyndingerne vurderes at kunne forbedre udsigtsforholdene mod Bagsværd Sø. Der foretages samtidig en udtynding i bestanden af Rødel i den østlige del af området ud mod Bagsværdvej syd for elletrekanten med det formål at forbedre vækstbetingelserne for Rødel og samtidig skabe mere gennemsigtighed i bevoksningen. Udtyndingen skal ske efter udpegning.

I bevoksningerne i de elletræsprægede områder mellem Bagsværdvej og Bagsværd Sø fjernes pil i det sydvestlige hjørne ved optrækning. I dette område er et tæt pilekrat, og man ønsker øget gennemsigtighed. I de

resterende dele af ellesumpen fjernes pil ved nedskæring, da det vurderes, at en samlet optrækning vil kunne forårsage for store ødelæggelser af urters og buskes rodnet.

Ryddet materiale bortskaffes.

Plejen skal gennemføres udenfor yngletiden, i perioden september til februar.

I sumpområdet ind mod Aldershvile Planteskole skal alle forekomster af Kæmpebalsamin afslås i henhold til anvisningernes i afsnit 5.4 og afslået materiale fjernes skal fra området.

Regelmæssig pleje i perioden 2008-2012:

I ellesumpen holdes genvækst af pil nede, hvor det vurderes nødvendigt med henblik på at fremme den beskrevne naturtilstand nævnt først i afsnit 6.1.5. Det bemærkes, at pil ikke skal fjernes fuldstændigt. Det skal gennem den regelmæssige pleje i ellesumpen om nødvendigt sikres, at tagrør ikke invaderer hele sumpen.

Efter nedskæring af elletræer i ellesumpen i forbindelse med førstegangsplejen er der skabt grundlag for en foryngelse af ellebevoksningen. Der skal i forbindelse med den regelmæssige pleje løbende vurderes, hvilke opvækster af Rødel og andre løvtræer som Birk, Ask, Eg, der skal bevares og fremelskes. Ligeledes skal der gennem tilbagevendende udtyndinger af løvtræer sikres, at elletræernes udvikling fremmes, samtidig med at udsigtsmulighederne opretholdes. Desuden skal det gennem den regelmæssige pleje sikres, at vækst af hjemmehørende urter og buske, som hører til naturtypen, f.eks. Star-arter, Solbær, Kvalkved, Tørst m.fl. fremmes afstemt med hensynet til udsigten.

Der skal foretages bekæmpelse af invasive urter i henhold til anvisningerne i afsnit 5.4.

Sumpområderne langs Aldershvile Planteskole skal friholdes for større indgreb. Løbende pleje begrænses til fjernelse af træer, der er til fare for færdselen på stierne, samt fjernelse af uønsket opvækst idet det skal sikres, at indsigten til planteskolen minimeres.

Rabatter langs stier holdes som klippet græs i en bredde på ca. 1 meter fra stier. Pleje af klippet græs jfr. afsnit 6.4.

Inventar i området vedligeholdes i henhold til afsnit 6.9.

Langsigtet bevoksningspleje, efter 2012:

Bevoksningsudviklingen i ellesumpen skal følges nøje og reaktionerne på ovenstående indgreb skal indarbejdes i plejen. Sker der, eller kan der forudses ændringer i områdets vandstand, skal plejen tages op til revision.

Invasive urter skal fortsat bekæmpes. Afslåninger og afsamling af materiale skal fortsættes. På grundlag af den registrerede udvikling i sammensætningen af urterne tilrettes plejen i form af flere eller færre afslåninger med henblik på udviklingen af et artsrigt plantesamfund.

6.1.6 *Stiplanlægning og adgangsforhold*

I området bevares de eksisterende stier med den nuværende grusbelægning og vedligeholdelsen fortsætter som hidtil. Der planlægges ingen nye stiforløb.

Ved ophør af planteskoledrift skal der etableres forbindelse mellem de eksisterende stier og planteskoområdet via en eller flere broer over kanalen. Den nærmere placering og udformning af en forbindelse findes ved planteskolens eventuelle ophør, idet bestemmelserne i fredningens §6 skal iagttages.

6.2 Bredzoner

6.2.1 Områdekarakteristik

Bredzonerne fremstår overvejende som smalle urtebevoksede områder langs stiføringen omkring Bagsværd Sø. Karakterfulde og perspektivgivende træer vokser i hele bredzonens udstrækning. Langt de fleste træer er Rødel, men også Ahorn, Ask, Pil og Hassel forekommer. Mod vandfladen afsluttes bredzonerne flere steder af bevoksninger af Tagrør. Enkelte steder er der udført sikring af bredderne med trækonstruktioner.

På store strækninger er bredzonerne præget af invasive urter, hvoraf særligt Kæmpebalsamin er fremherskende, men også Japansk Pileurt og Kæmpepileurt forekommer. Hestehov findes i mindre bestande 2 steder.

6.2.2 Landskabelige værdier

Udsigten over Bagsværd Sø fra stien og fra opholdspladserne er en af områdets hovedattraktioner. De mange karakterfulde træer langs søbredden skaber variation i oplevelsen af søen og perspektiv i udsigten.

Muligheden for at komme helt tæt på vandet er en væsentlig del af oplevelsen af søen. Det er vigtigt at fastholde og evt. udvide disse muligheder.

Fra bredzonen er der mulighed for tæt kontakt til Bagsværd Sø

Oplevelsen af Bagsværd Sø skæmmes i væsentlig grad af den massive forekomst af invasive urter. Kæmpebalsamin opnår nogle steder en højde, der direkte forhindrer udsigt over søen. De to arter af pileurt breder sig ligeledes i dele af bredzonerne, men har ikke opnået højder der forhindrer udsigt.

Bredzone med
Kæmpebalsamin og Rødel

6.2.3 *Naturværdier*

Bredzonerne er omfattet af søbeskyttelseslinien for Bagsværd Sø. Der er ikke udpeget særlige følsomme områder.

6.2.4 *Eksisterende stier og adgangsforhold*

Der er to steder muligheder for tæt kontakt med Bagsværd Sø's vandflade via broer. Den ene bro er samtidig anløbssted for bådarten om sommeren. Broen ved bådarten ejes af Gladsaxe Kommune, mens den anden bro er i privat eje. En enkelt bænkeplads er placeret i bredzonen, tæt ved søen.

De nuværende muligheder for at komme helt tæt på vandet virker tilfredsstillende og velfungerende. Broanlæggene fremstår i god og vel vedligeholdt stand.

6.2.5 Plejeforskrifter

Førstegangssindgreb:

Der skal foretages en målrettet indsats til bekæmpelse af de invasive urter i bredzonerne. Bekæmpelsen skal særligt målrettes Kæmpebalsamin, Japansk Pileurt og Kæmpepileurt. Bekæmpelse skal ske i henhold til anvisningerne i plejeplanens afsnit 5.4. En effektiv bekæmpelse af især Kæmpebalsamin vil forbedre udsigtsmulighederne fra stien langs Bagsværd Sø betragteligt.

Muligheden for kontakt med vandfladen skal opretholdes

Til yderligere forbedring af udsigtsmulighederne foretages rydning af træer og større buske i henhold til udpegninger, jfr. kortbilagene 1-4. Rydningerne har til formål at forbedre udsigtsmulighederne i bred forstand – det vil sige både fra stien langs søen, men også fra Bagsværdvej.

Rydning af træer og buske foretages ved nedskæring på rod af de udpegede individer.

Regelmæssig pleje i perioden 2008-2012:

Bekæmpelsen af invasive urter fortsættes i henhold til plejeplanens afsnit 5.4. Som led i denne bekæmpelse foretages afslåninger også af opvækst af vedplanter som Elm, Ask og Pil.

Genvækst efter fjernede træer og buske ryddes. Ved gentagen genvækst kan optrækning eller rodfræsning overvejes, men kan kun ske efter nøjere vurdering af konsekvenserne for bredzonernes øvrige vegetation.

Bevoksningerne af Tagrør langs søen holdes under løbende observation. Det skal i plejen sikres, at de nuværende muligheder for tæt kontakt med vandfladen ikke lukkes som følge af tilgroning med Tagrør. Udbredelsen af Tagrør kan om nødvendigt begrænses ved skæring.

Rørskær gennemføres i givet fald i perioden november til februar. Rørskær skal ske efter en særlig plan som sikrer en aldersvariation i rørene, hvilket er væsentligt for fuglelivet. Afhøstet materiale skal fjernes i forbindelse med eller umiddelbart efter høst.

Rørskær kan gennemføres manuelt eller maskinelt afhængig af de skiftende vejrsmæssige forhold. I perioder med tilstrækkelig frost skal rørskær gennemføres manuelt.

Rabatter langs stier holdes som klippet græs i en bredde på ca. 0,5 meter fra stier. Pleje af klippet græs jfr. afsnit 6.4.

Bredsikringer gennemgås 1 gang årligt for behov for evt. udskiftninger af beklædning eller stolper. Ved nedbrydning af brinker som følge af brugstryk kan det overvejes at udvide omfanget af bredsikring. Ved evt. udvidelser skal bredsikring udføres i samme konstruktion og med samme materialer som eksisterende bredsikring.

Inventar i området vedligeholdes i henhold til afsnit 6.9.

Langsigtet bevoksningspleje, efter 2012:

Det skal til stadighed sikres, at udsigtsmulighederne fra stiføringen langs søen opretholdes. Den regelmæssige pleje skal tage særligt sigte på dette forhold. Det er samtidigt meget væsentligt, at der bevares og fremdrives enkelte solitære træer i bredzonerne, der – som i dag – kan være med til at berige oplevelsen af Bagsværd Sø og udsigterne.

Indvandring af invasive urter skal bekæmpes og forhindres gennem en målrettet pleje. I den forbindelse skal indvandringen af Hestehov i parkens østlige del holdes under observation i planperioden med henblik på indarbejdelse af en bekæmpelsesstrategi i næste plejeplan. En bekæmpelsesstrategi skal koordineres med en tilsvarende plejeindsats i Radiomarken øst for Bagsværd Søpark. Afslåninger og afsamling af invasive arter skal fortsættes. På grundlag af den registrerede udvikling i sammensætningen af urterne tilrettes plejen i form af flere eller færre afslåninger med henblik på udviklingen af et artsrigt plantesamfund.

6.2.6 *Stiplanlægning og adgangsforhold*

De eksisterende muligheder for kontakt med vandet via broer skal opretholdes. Der etableres ikke yderligere anlæg ud i Bagsværd Sø.

6.3 Slået græs

6.3.1 Områdekarakteristik

Slået græs findes på de lavtliggende arealer mellem hovedstien langs Bagsværd Sø og Bagsværdvej. Afgrænsningen mod Bagsværdvej er skråningsområderne.

Områderne fremstår som langt, slået græs med indslag af urter. Det er gennem plejen, der er fastlagt i plejeplanen fra 2000, tilstræbt at fremelske en varieret urtevegetation med en stor artsrigdom. Dette er hovedsagligt forsøgt gennem en næringsudpining af jorden ved fjernelse af afslået materiale. Udviklingen i artssammensætningen går tilsyneladende i den ønskede retning.

I grænseområderne op mod skråningsområderne er store forekomster af invasive urter med Kæmpebalsamin og Gyldenris som klart dominerende arter. Forekomsten af de invasive urter markerer en forskel i plejen affødt af terrænforskellene, idet de fladere arealer afslås oftere end skråningsarealerne.

Typisk overgangszone mellem fladere arealer med langt græs og skråningsområder med invasive urter

6.3.2 Landskabelige værdier

Bevoksningstypen giver mulighed for at gå på opdagelse i en sammensat urtevegetation, med mange forskellige planter. Det slåede græs tiltrækker

mange insekter – områder med brændenælder er særligt søgt af sommerfugle.

Det lange græs og urterne der danner en sammenhængende bund under de smukke solitære træer og buske er det sammenkædende element i en stor del af Bagsværd Søparks udstrækning.

6.3.3 *Naturværdier*

Områderne er omfattet af søbeskyttelseslinien for Bagsværd Sø. Der er ikke udpeget særligt følsomme områder.

6.3.4 *Eksisterende stier og adgangsforhold*

Fra de højtliggende områder langs Bagsværdvej er der enkelte trådte eller kørte spor ned over skråningsområderne. Sporene fører gennem det lange græs til stiføringen langs Bagsværd Sø. Derudover forbinder smalle grusbefæstede stier områderne langs Bagsværdvej med hovedstien langs Bagsværd Sø.

Mulighederne for at færdes i områderne med slået græs er begrænsede, idet vegetationen er høj, tuet, ujævn og vanskelig at gå i. Flere steder er meget fugtige, hvilket forstærker ufremkommeligheden. De begrænsede muligheder for færdsel er med til at beskytte bevoksningstypen, som tåler slid betydeligt dårligere end f.eks. klippet græs.

6.3.5 *Plejeforskrifter*

Førstegangsindgreb:

Ingen. Jfr. dog afsnit 6.6 vedr. rydning af solitære træer.

Regelmæssig pleje i perioden 2008-2012:

Plejen fortsættes med 1-2 årlige afslåninger og efterfølgende fjernelse af afslået materiale. Der skal ved valg af materiel til afslåningerne tages hensyn til de områder, hvor jordbunden som følge af opfugtning er følsom overfor mekaniske påvirkninger. Der skal vælges små maskiner eller alternativt større maskiner med lavt dæktryk.

Som led i plejen udarbejdes registranter over urtefloraens sammensætning med intervaller på 2 år.

Gennem plejen skal indvandring af invasive urter fra skråningsarealer og bredzoner forebygges.

Rabatter langs stier holdes som klippet græs i en bredde på ca. 0,5 meter fra stier. Pleje af klippet græs jfr. afsnit 6.4.

Inventar i området vedligeholdes i henhold til afsnit 6.9.

Langsigtet bevoksningspleje, efter 2012:

Afslåninger og afsamling af materiale skal fortsættes. På grundlag af den registrerede udvikling i sammensætningen af urterne tilrettes plejen i form af flere eller færre afslåninger med henblik på udviklingen af et artsrigt plantesamfund.

6.3.6 Stiplanlægning og adgangsforhold

De eksisterende stiføringer bevares med den nuværende grusbelægning og vedligeholdelse fortsætter som hidtil. Der planlægges ingen nye stiforløb.

Udviklingen i antallet og placeringen af trampede eller kørte spor holdes under observation, idet det må forventes at ændringer i det nuværende mønster kan forekomme som følge af ændret pleje af skråningsarealerne. Der skal på den baggrund løbende tages stilling til nødvendigheden af evt. befæstelse af de trampede spor. Evt. befæstelse skal ske med grus, som eksisterende stiføringer.

6.4 Klippet græs

6.4.1 Områdekarakteristik

Klippet græs findes i en række mindre, velafgrænsede områder langs Bagsværdvej. Områderne afgrænses af Bagsværdvej mod syd og skråningsområderne mod nord.

Det klippede græs danner en fin overgang fra vejanlægget til naturområderne omkring Bagsværd Sø. Der er mulighed for ophold på bænke og græs.

Det største sammenhængende område med klippet græs, i Bagsværd Søparks østlige del.

6.4.2 Landskabelige værdier

Udsigten over Bagsværd Sø er god fra opholdsmulighederne langs Bagsværdvej. Muligheden for at opleve den åbne vandflade og udsigten mod den modsatte søbred er karakteristisk for området. Træerne langs søbredden er med til at give et smukt perspektiv i udsigterne.

Der er flere steder mulighed for at opleve nogle af de karakteristiske solitære træer helt tæt på – heriblandt er det særligt nogle af Egene, som gør indtryk med deres vældige kroner og voluminøse fremtoning.

6.4.3 *Naturværdier*

Områderne er omfattet af søbeskyttelseslinien for Bagsværd Sø. Der er ikke udpeget særligt sårbare områder.

6.4.4 *Eksisterende stier og adgangsforhold*

Der er direkte adgang for gående langs Bagsværdvej til græsarealerne. Forbindelserne til de lavereliggende områder af Bagsværd Søpark langs søen er begrænsede. Udover trappeanlægget mod øst er der primært tale om smalle grusbefæstede stier ned over skråningsanlæggene. Enkelte steder suppleres adgangsmulighederne af trampede og kørte spor ned over skråningerne.

6.4.5 *Plejeforskrifter*

Førstegangssindgreb

Ingen.

Regelmæssig pleje i perioden 2008-2012:

Græsarealerne holdes klippet som plæne med 15-20 årlige klipninger. Afklippet materiale findeles og efterlades. Tilførsel af gødning må ikke finde sted.

Langsigtet pleje, efter 2012:

Ingen ændringer. I plejen indarbejdes evt. ændringer i bevægelsesmønstre, der følger af omlægningen af plejen af skråningsområderne. Ændrede bevægelsesmønstre kan have indflydelse på behovet for en intensivering eller omlægning af græsplejen.

6.4.6 *Stiplanlægning og adgangsforhold*

De eksisterende stier skal bevares og vedligeholdelse fortsætte som hidtil.

Afhængigt af det aktuelle slid kan det overvejes at gøre de trampede og kørte spor til befæstede stiføringer. I givet fald skal belægningen være grus.

6.5 Skråningsanlæg

6.5.1 Områdekarakteristik

Skråningsområderne forløber parallelt med Bagsværdvej og afgrænser Bagsværd Søparks lavereliggende områder fra områderne med klippet græs langs Bagsværdvej.

Bevoksningsmæssigt hører skråningerne til områdets mere sammensatte: enkelte solitære træer og buske er blandet med sammenhængende buskplantninger og invasive urter. I flere områder forekommer opvækst af forskellige løvfældende vedplanter som f.eks. Elm.

Skråningsanlæg med invasive urter og opvækst af vedplanter

6.5.2 Landskabelige værdier

Skråningerne markerer på dramatisk vis terrænforskellen mellem Bagsværdvej og Bagsværd Sø og er ét af områdets markante landskabselementer. Skråningerne deler Bagsværd Søpark i to: de højtliggende parkprægede områder langs vejanlægget og de lavtliggende naturprægede områder langs søen.

Flere steder langs toppen af skråningerne er der storslået udsigt over Bagsværd Sø. Udsigterne får perspektiv af de solitære træer i bredzonerne og det slåede græs.

Opvæksten af invasive urter og vedplanter skæmmer skråningsområderne og forhindrer flere steder udsigt over søen.

6.5.3 *Naturværdier*

Områderne er omfattet af søbeskyttelseslinien for Bagsværd Sø. Der er ikke udpeget særligt sårbare områder.

Skråningsanlæggene rummer flere arter af invasive urter, som uden en effektiv bekæmpelse vil kunne brede sig til de tilstødende områder.

6.5.4 *Eksisterende stier og adgangsforhold*

Fra de højtliggende områder langs Bagsværdvej er der enkelte trådte eller kørte spor ned over skråningsområderne. Sporene fører gennem det slåede, lange græs til stiføringerne langs Bagsværd Sø. Derudover forbinder smalle grusbefæstede stier ned over skråningerne områderne langs Bagsværdvej med hovedstien langs Bagsværd Sø.

6.5.5 *Plejeforskrifter*

Plejen skal sikre en effektiv bekæmpelse af de mange invasive urter samt Rynket Rose. Skråningsarealerne omlægges som led i plejen til slået græs. Dels for at modvirke spredning og genvækst af invasive urter og vedplanter og dels for at sikre udsigtsmuligheder over Bagsværd Sø.

Førstegangsindgreb:

Der skal foretages en målrettet indsats til bekæmpelse af de invasive urter og vedplanter. Bekæmpelsen skal særligt målrettes Kæmpebalsamin, Gyldenris, Japansk Pileurt, Kæmpepileurt og Rynket Rose. Bekæmpelse skal ske i henhold til anvisningerne i plejeplanens afsnit 5.4. En effektiv bekæmpelse vil forbedre udsigtsmulighederne mod Bagsværd Sø betragteligt. Som led i denne bekæmpelse foretages rydninger af opvækst af vedplanter efter udpegning på stedet langs det klippede græs. For at modvirke erosion af skråningerne skal rydningerne efterfølges af græssåning. Der kan med fordel anvendes en langsomtvoksende græsfrøblanding med hjemmehørende, gerne S-mærkede sorter, som sikrer mod erosion. Frøblanding kan med fordel iblandes frø fra arter af urter og græsser, som allerede findes udbredt i området.

Regelmæssig pleje i perioden 2008-2012:

Bekæmpelsen af invasive urter og Rynket Rose fortsættes i henhold til plejeplanens afsnit 5.4. Som led i denne bekæmpelse foretages afslåninger også af opvækst af vedplanter.

Den målrettede bekæmpelse vil betyde, at store dele af skråningsanlæggene i perioder vil henligge uden bevoksning. For at sikre skråningerne mod erosion og øvrigt slid sås derfor løbende græsfrøblandinger på skråningerne. Udsåning foretages løbende i det omfang, det vurderes, at bekæmpelsen af de invasive urter har været effektiv.

Når bekæmpelse af invasive urter og Rynket Rose vurderes at være lykkedes omlægges pleje af skråningsanlæggene til pleje som for slået græs.

Langsigtet bevoksningspleje, efter 2012:

Efter omlægning til slået græs udføres plejen som anført under afsnit 6.3.5.

6.5.6 Stiplanlægning og adgangsforhold

Omlægningen til en anden bevoksningstype vil medføre risiko for et større slid på skråningerne som følge af færdsel. Muligheden for at færdes på skråningerne vil højst sandsynligt give nye trådte spor.

De fremtidige færdselsmønstre er ikke til at forudse præcist. Det vil derfor være nødvendigt til stadighed at observere, hvor de trådte spor opstår og efterfølgende sikre skråningerne med erosion og voldsomt slid. Dette kan f.eks. ske ved at befæste nogle af sporene med grus og derved opprioritere dem.

6.6 Solitærtræer

6.6.1 Områdekarakteristik

Solitære træer og større solitære buske er karakteristiske for den del af Bagsværd Søpark, som strækker sig mod øst fra lavbundsområderne og frem til området ved Barnets Hus.

Træerne er overvejende løvfældende, hjemmehørende arter som Rødel, Birk, Eg og Bøg med indslag af enkelte mere eksotiske individer som Rød Ahorn. Centralt i parken findes flere individer af Taks på et mindre område – planterne minder om parkens fortid som private haver.

Fuldkronet, solitær Eg
langs Bagsværdvej

Træer og buske står oftest i en bund af klippet eller slået græs – enkelte steder står træer i fodposer af lavere, løvfældende buske.

6.6.2 Landskabelige værdier

De mange store og veludviklede individer af forskellige træarter giver hele den østlige del af Bagsværd Søpark karakter. Mange af træerne fremstår som smukke, veludviklede og sunde individer.

I nogle områder er træerne placeret tæt og danner trægrupper, der i nogen grad forhindrer udsigt over Bagsværd Sø fra Bagsværdvej.

6.6.3 Naturværdier

Træerne står inden for søbeskyttelseslinien for Bagsværd Sø. Der er ikke udpeget særligt sårbare områder.

6.6.4 Plejeforskrifter

Førstegangsindgreb:

Der foretages rydning af enkelte træer og større buske jfr. udpegningerne på kortbilagene 1-4. Rydningerne har til formål at forbedre udsigtsmulighederne over Bagsværd Sø primært fra Bagsværdvej. Ved rydningerne understreges, forbedres og suppleres de eksisterende udsigtskiler, jfr. kortbilag.

Rydninger foretages ved skæring på rod og efterfølgende optrækning eller rodfræsning efter vurdering på stedet.

Regelmæssig pleje i perioden 2008-2012:

Plejen af træer og buske skal begrænses til den nødvendige gartneriske pleje. Løvfældende træer og større buske (undtagen Hassel) må kun beskæres som led i denne gartneriske pleje eller såfremt de er til fare for færdsel og ophold. Hassel kan skæres ned med henblik på at fremme genvækst.

Veludviklede solitære træer langs stiføring

Stormfaldne træer kan fjernes fra området, idet der efterfølgende skal efterplantes med samme art. Alternativt kan det overvejes at lade stormfaldne træer urørte, idet træerne ikke må være til fare for publikum eller være til hinder for plejeindsatsen.

I forbindelse med pumpestationen mod vest kan der indplantes buske som afskærmning af de tekniske anlæg. Valg af buske skal ske med udgangspunkt i de hjemmehørende arter, som findes i Bagsværd Søpark. Placering af buske skal ske efter en nærmere beplantningsplan, idet det skal iagttages at den daglige drift og vedligeholdelse af pumpestationen ikke må generes.

Langsigtet bevoksningspleje, efter 2012:

Der skal inden 2020 udarbejdes en udviklingsplan for de solitære træer og buske. Planen skal indeholde retningslinjer for en successiv udskiftning af de nuværende træer, således at bevoksningstypen kan opretholdes fremover.

Planen skal tage udgangspunkt i, at udskiftning af træer skal ske med de hjemmehørende arter, som allerede forekommer i området. I tilgift hertil kan det i det konkrete tilfælde overvejes at anvende Skovfyr, såfremt det vurderes, at denne kan indpasses i parkens helhed.

I forbindelse med artsvalgene skal der foretages en afvejning af klimaudviklingens betydning for arternes klimatolerance og herunder deres sårbarhed overfor skadedyr.

6.7 Aldershvile Planteskole

6.7.1 Områdekarakteristik

Planteskolens områder består af 3 dele: et ankomstområde med parkering ved Bagsværdvej, væksthuse og salgslokaler centralt i området samt nord for bygningsmassen arealer til produktion og lager.

Mod øst afgrænses planteskolen af en varieret bevoksning af store løvtræer med enkelte nåletræer iblandet. Afgrænsningen af områderne mellem de to grene af Søpark Kanal udgøres af den sluttede bevoksning i lavbundsområdet.

Planteskolen set fra øst

Gladsaxe Kommune har udarbejdet registranten ”Vandhuller i Gladsaxe Kommune 2007”. Søpark Kanal indgår i denne registrering. I registranten er nærmere redegjort for områdernes aktuelle naturindhold. Søpark Kanal er på flere strækninger udført med bredsikring i trækonstruktioner.

Mod vest grænser planteskolen op til et grønt område, der har sammenhæng til bebyggelsen mod vest. Den fysiske afgrænsning varierer fra præcist klippede hække og faste hegn i syd til en åben og diffus afgrænsning i nord.

Der er tegn på, at planteskoledriften breder sig ind i den nordlige del af det grønne område i form af affald og oplagring af materialer.

6.7.2 *Landskabelige værdier*

Afgrænsningerne af planteskolen mod øst er særligt vigtige for helhedsoplevelsen af området. Det er meget væsentligt at opretholde en frodig, tæt, høj og længelevende bevoksning på østsiden af planteskolen. Planteskolen skal ikke eksponeres ind mod Bagsværd Søparks naturprægede områder.

6.7.3 *Naturværdier*

Lavbundsområderne umiddelbart øst for planteskolen er beskyttet via Naturfredningslovens §3. Størstedelen af Aldershvile Planteskole er omfattet af søbeskyttelseslinien for Bagsværd Sø. Der er ikke udpeget særligt sårbare områder.

6.7.4 *Eksisterende stier og adgangsforhold*

Der er adgang for gående og kørende trafik til planteskolen fra Bagsværdvej i syd.

6.7.5 *Plejeforskrifter*

Mulighederne for en styring og evt. forøgelse af vandtilførslen til området skal undersøges i indeværende planperiode og indarbejdes i en kommende plejeplanrevision.

Førstegangsendgreb:

Der foretages oprydning af planteskolens effekter i den nordlige del af det grønne område. Planteskolens drift og lager skal holdes på egen grund.

Regelmæssig pleje i perioden 2008-2012:

Plejen skal sikre, at afgrænsningerne af planteskolen opretholdes som de nuværende træbevoksninger af hovedsagligt hjemmehørende, løvfældende arter. Der kan ske indplantning med tilsvarende arter til fornyelse og fortætning af bevoksningerne. Indplantning af nålebærende arter skal undgås.

Plejen af træer og buske der afgrænser planteskolen skal begrænses til den nødvendige gartneriske pleje. Løvfældende træer og større buske må kun beskæres som led i denne gartneriske pleje eller såfremt de er til fare for færdsel og ophold. Stormfaldne træer kan fjernes, idet de skal erstattes ved indplantning af træer af tilsvarende art. Alternativt kan det overvejes at lade stormfaldne træer urørte, idet træerne dog ikke må være til fare for publikum eller være til hinder for plejeindsatsen.

Bredsikringer gennemgås 1 gang årligt for behov for evt. udskiftninger af beklædning eller stolper. Ved nedbrydning af brinker som følge af brugstryk kan det overvejes at udvide omfanget af bredsikring. Ved evt. udvidelser skal bredsikring udføres i samme konstruktion og med samme materialer som eksisterende bredsikring.

Langsigtet bevoksningspleje, efter 2012:

Plejen fortsættes som ovenfor, idet der i plejen løbende sørges for fornyelse og fortætning af plantningerne der afgrænser planteskolen.

6.7.6 Stiplanlægning og adgangsforhold

Adgang til planteskolen skal opretholdes fra Bagsværdvej. Der etableres ikke yderligere adgange.

Ved ophør af planteskoledrift etableres forbindelser over den østlige kanal jfr. afsnit 6.1.6.

6.8 Inventar

6.8.1 *Omfang*

Inventaret i Bagsværd Søpark omfatter følgende:

- skiltning,
- bænke og papirkurve,
- terræntrappe,
- bredsikring og broer,
- redningsposter og
- faste anlæg i forbindelse med pumpestationen ved Bagsværdvej.

Inventaret er jævnt fordelt i parkområdet, jfr. kortbilagene 1-4.

6.8.2 *Landskabelige værdier*

Bænke er oftest godt placeret langs stiføringer og ved udsigtsmuligheder. Et hvil på bænke giver således mulighed for at nyde udsigter og omgivelser.

Terræntrappen mod øst ved Barnets Hus understreger den markante terrænforskel mellem Bagsværdvej og Bagsværd Sø.

Broerne er vigtige som forbindelsesled til Bagsværd Sø. Det bemærkes, at kun anløbsbroen er kommunal ejendom.

6.8.3 *Eksisterende forhold*

Inventaret er alt overvejende i god stand. Som led i plejeplanen fra 2000 har bænke og papirkurve gennemgået en løbende udskiftning, så de fleste på nuværende tidspunkt fremstår ensartede og i god stand.

Terræntrappen er ligeledes nyligt renoveret. De høje stødtrin gør dog trappen ukomfortabel at færdes på. Udvaskning af grus fra trinfladerne øver et kraftigt slid på anlægget og er med til at nedsætte gangkomforten.

Der er sideløbende med ovenstående renoveringer sket en renovering af dele af bredsikringerne langs kanaler og udsigtsbroer, således at disse fremstår stabile og holdbare. Broer og værn vurderes ligeledes at være i god stand.

Redningsposterne indgår i en række, som er placeret med jævne mellemrum langs Bagsværd Sø. Deres placering er og skal selvsagt være iøjnefaldende.

De tekniske anlæg ved pumpestationen er nødvendige for at opretholde og sikre anlæggets funktion.

6.8.4 Vedligeholdelsesforskrifter

Inventaret skal vedligeholdes så det til enhver tid er i god og brugbar stand og kan opfylde de tilsigtede funktioner.

Der skal være mulighed for at indføre nye former for inventar i området, som led i en videreudvikling af funktionerne i Bagsværd Søpark og de tilstødende park- og naturområder. Informationstavler om områdets natur og kultur kunne være et eksempel på muligt nyt inventar. Nyt inventar bør dog kun opsættes efter en samlet plan for området.

Førstegangssindgreb

Ingen.

Regelmæssig vedligehold i perioden 2008-2012:

- Bænke: eftergås for løse og ødelagte lameller. Der foretages udskiftninger og reparationer efter behov. Beskadigede lameller aftages og skiftes straks, så bænke til stadighed fremstår i god stand.

Udskiftninger foretages i overensstemmelse med Gladsaxe Kommunes gældende designmanual eller forskrifter for inventar i parkområder.

- Papirkurve: eftergås for løse og ødelagte lameller. Der foretages udskiftninger og reparationer efter behov. Beskadigede lameller aftages og skiftes straks, så papirkurvene til stadighed fremstår i god stand.

Tømning i samme frekvens som øvrige parkområder.

Udskiftninger foretages i overensstemmelse med Gladsaxe Kommunes gældende designmanual eller forskrifter for inventar i parkområder.

- Bredsikring og broer: gennemgås 2 gange årligt for råd og nedbrydning, som kan være til fare for konstruktionerne. Udskiftninger og reparationer skal ske med træ produceret under en af Gladsaxe Kommune godkendt mærkningsordning for bæredygtigt skovbrug .
- Redningsposter: opretholdes fuldt funktionelle. Gennemgås ugentligt for evt. manglende udstyr og funktionsbrister.
- Pumpestation: der skal til stadighed være adgang til anlægget, som skal kunne vedligeholdes og opretholdes fuldt funktionelt. Graffiti skal fjernes hurtigst muligt efter observation.

Langsigtet vedligehold, efter 2012:

Ingen ændringer. Evt. nyt inventar indgår i vedligeholdelsesplaner.

7. Baggrundsmateriale

- Plejeplan for Bagsværd Søpark.
Gladsaxe Kommune, marts 2000.
- Lokalplan 153. Aldershvile Planteskole og Bagsværd Søpark ved
Bagsværd Sø.
Gladsaxe Kommune 2002.
- Regionplan 2005 for Hovedstadsregionen.
Hovedstadens Udviklingsråd, Plandivisionen, december 2005.
- Fingerplan 2007, Landsplandirektiv for hovedstadsområdets
udvikling.
Miljøministeriet 2007.
- Forebyggelse og bekæmpelse af invasive plantearter.
Det Økologiske Råd, juni 2007.
- Introducerede og invasive arter.
Skov- og Naturstyrelsen, Naturbeskyttelseskontoret, april 2005.

Bilag

Fredningskendelse

**Naturklagenævnets afgørelse
af 9. august 2007
om
fredning af Bagsværd Søpark i Gladsaxe Kommune
(Sag nr. NKN-111-00020)**

Fredningsnævnet for København har den 19. maj 2006 truffet afgørelse om fredning af Bagsværd Søpark. Sagen er rejst af Københavns Amt den 13. maj 2005 og omfatter et areal på 7,5 ha. Fredningen erstatter tidligere fredninger fra 28. januar 1952 og 22. oktober 1962, der har haft til formål at bevare området som park og genskabe udsigten over Bagsværd Sø fra Bagsværdvej. Formålet med det ny fredningsforslag er at bringe fredningsbestemmelserne i overensstemmelse med naturbeskyttelsesinteresserne i den vestlige del af området samtidig med, at udsigtsfredningen fortsat sikres ved den anlagte park langs Bagsværdvej.

Fredningsområdet

Størstedelen af fredningsområdet tilhører Gladsaxe Kommune, medens den vestligste del af området tilhører Aldershvile Planteskole. Arealet øst for planteskolen er drevet som offentlig park med spredt bevoksning i henhold til en godkendt plejeplan. Den vestlige del af dette areal består af ellesump. Planteskolen er i dag uden særlig fredningsmæssig interesse. Området nord for planteskolen henligger delvis i naturtilstand.

I 1951-52 foretog Gladsaxe Kommune en udtynding af træbestanden på arealerne mellem Bagsværdvej og Bagsværd Sø. Kommunen påtog sig endvidere den fremtidige vedligeholdelse ved nedhugning af al udsigtsgenerende beplantning på arealerne i overensstemmelse med fredningskendelsens bestemmelser. I fredningens vestlige del, grænsende op til Aldershvile Planteskole, er ellesumpen, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, imidlertid siden opgroet, så den spærrer for udsigten over Bagsværd Sø på en kortere strækning.

Området er omfattet af landzonelokalplan nr. 153 i Gladsaxe Kommune, der fastlægger arealets samlede anvendelse, herunder at matr.nr. 10 du Bagsværd By, Bagsværd, anvendes til planteskole. Fredningsforslaget er ikke i strid med lokalplanen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har modtaget en række tilkendegivelser om fredningsforslaget:

Københavns Amt har anført, at ellesumpen er udpeget som en prioriteret naturtype i henhold til EU-habitatdirektivet, hvorefter der skal tages særlige bevarelseshensyn til naturtypen inden for de udpegede habitatområder. Det pågældende område er ikke udpeget som habitatområde, men naturtypen ellesump er sjælden og truet såvel på nationalt som europæisk plan, hvorfor amtet er af den opfattelse, at ellesumpen skal bevares. Amtet mener, at det ikke er muligt at lave udsigtskiler i ellesumpen.

Gladsaxe Kommune har udtalt, at man ikke har bemærkninger til amtets forslag.

Bagsværd Grundejerforening har anført, at tiderne har ændret sig, hvilket bør medføre, at ellesumpen bevares. Dette af hensyn til friluftaktiviteter i området, der har glæde af ellesumpen på grund af den stærke trafik på Bagsværdvej.

Dansk Ornitologisk Forening har anbefalet fredningsforslaget. Ellesumpen udgør et godt levested for den lille flagspætte, som findes i tilsvarende biotoper i nærområdet, og som vil kunne indvandre til denne beplantning.

Biodiversitetsgruppen under Lokal Agenda 21 i Gladsaxe har ligeledes støttet fredningsforslaget.

Gladsaxelisten har opfordret fredningsnævnet til at fastholde den gældende fredning.

Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteén i Gladsaxe, har anført, at ellesumpen er meget ung, og at formålet med den oprindelige fredning, nemlig at fastholde udsigten over Bagsværd Sø, bør fastholdes. Foreningen ønsker, at ejeren af planteskolen forpligtes til på egen grund at anlægge et levende hegn med lokalt naturligt forekommende træer eller buske, og som til enhver tid vil skjule glasbygningen set fra Bagsværdvej og Bagsværd Sø.

Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, har bl.a. udtalt, at det pågældende område ikke er udpeget som habitat- eller fuglebeskyttelsesområde, og at der ikke i sagen foreligger oplysninger om forekomst af bilag 4- arter. Ud fra de foreliggende oplysninger vurderer styrelsen således, at der ikke er nogen umiddelbar forpligtelse til at opretholde ellesumpen i henhold til habitatdirektivet. Det vil på den baggrund derfor ikke være i strid med habitatforpligtelserne at fjerne ellebevoksningen med henblik på at genskabe udsigten over Bagsværd Sø.

Fredningsnævnet har besluttet at opretholde det oprindelige fredningsformål, det vil først og fremmest sige at sikre udsigten over Bagsværd Sø fra Bagsværdvej. Fredningen har desuden til formål at give mulighed for udsigt over søen fra stien langs søen, at bevare de landskabelige værdier, som knytter sig til Bagsværd Søpark, og at fastholde mulighed for rekreativ benyttelse af de offentligt ejede arealer.

Fredningen indeholder sædvanlige bestemmelser om forbud mod tilstandsændringer, opførelse af bebyggelse og andre anlæg.

Om naturpleje bestemmes det bl.a., at plejemyndigheden på baggrund af en samlet plejeplan skal drage omsorg for, at bevoksning, herunder ellesumpen, skæres ned, så der er udsigt over Bagsværd Sø for kørende i bil på Bagsværdvej. Dette gælder dog ikke den slørende plantevækst i området mellem planteskolen og den vestlige sti til søen. Plejemyndigheden skal også drage omsorg for, at bevoksning skæres ned, så der er udsigt over Bagsværd Sø for gående på stien langs søen.

På den sydlige del af matr.nr. 10 du m.fl., der mod nord afgrænses af en kanal, må der foretages de for planteskoledrift nødvendige foranstaltninger uden forudgående dispensation. Dog kan opførelse af yderligere bebyggelse samt fjernelse af karakteristisk beplantning kun ske med fredningsnævnets forudgående dispensation.

Klagerne

Københavns Amt mener, at fredningsafgørelsen er væsentlig forskellig fra et af amtet den 13. maj 2005 fremsat fredningsforslag. Amtet har derfor besluttet at påklage fredningsnævnets fredningsafgørelse med henblik på en gennemførelse af amtets fredningsforslag.

Gladsaxe Kommune har påklaget fredningsafgørelsen og tilslutter sig amtets klage. Kommunen mener, at fredningen er ændret i forhold til fredningsforslaget, idet bevaring og retablering af ellesumpen er udgået, og fredningen tilsyneladende lægger op til en så omfattende rydning af den tilbageværende træbestand i Bagsværd Søpark, at parken, som den fremstår i dag med fastlagte sigtelinier til søen, skal omdannes til et græsareal med kun enkelte solitære træer og buske. Dette betyder en fattiggørelse af områdets natur- og rekreative værdier. Kommunen ønsker derfor en fredning, der giver mulighed for et mere varieret plante- og dyreliv, og fastholder det visuelle indtryk af Bagsværd Søpark med åbne sigtelinier til søen i overensstemmelse med den gældende plejeplan. Ellesumpen ønskes bevaret og vedligeholdt i overensstemmelse med den gældende plejeplan, hvoraf det bl.a. fremgår, at det bør være muligt at se mellem ellestammerne til søen.

Dansk Ornitologisk Forening, DOF, har klaget idet man finder, at fredningens bestemmelse om, at ellesumpen skal skæres ned, er en meget naturødelæggende afgørelse. Ellesumpen vil totalt ændre karakter, og tæt opvækst af nye skud vil forringe forholdene for den naturlige vegetation. Der er i dag rimelig udsigt over Bagsværd Sø fra Bagsværdvej over en relativt lang strækning, så det er ikke nødvendigt at skamfere ellesumpen, for at der kan blive udsigt her.

DOF foreslår, at områdeopdelingen ændres, således at fredningsområdet opdeles i 4 områder:

Område 1. Planteskolens areal

Område 2. Naturområdet mellem planteskolen og Bagsværd Sø

Område 3. Elletrekanten

Område 4. Det aflange areal langs med Bagsværdvej (øst for Elletrekanten).

For område 1 bør der stilles krav om, at der ikke må ske udledning af gødningsstoffer og pesticider fra planteskolen til omgivelserne. Planteskolen bør søges afskærmet mest muligt ved naturlig opvækst af træer og buske i et mindst 10 meter bredt areal langs skel inde på planteskolens areal.

Område 2 bør henligge som naturareal og bufferområde mellem planteskolen og stien langs med søen.

Område 3 (Elletrekanten) skal søges bevaret som naturlig ellesump, og fremtidig pleje skal fastlægges i en plejeplan. DOF mener ikke, at der er behov for rydninger, ej heller i kanten af ellesumpen. Fredningen skal således ikke tilgodese udsigtshensyn fra Bagsværdvej lige her.

For område 4 skal plejeplanen afbalancere følgende tre hensyn:

- Naturinteresserne på selve arealet, dvs. lysåbne vedvarende græsarealer med et kulturhistorisk interessant indslag af gamle havetræer og –buske stammende fra den gang, da der var villahaver ned til søen.
- Behovet for at kunne opleve fred og ro på og langs Bagsværd Sø.
- Hensyn til at sikre et passende udsyn over søområdet fra selve Bagsværdvej.

Biodiversitetsgruppen er imod indgreb i ellesumpen i fredningens vestlige del. Hvis der sker nedskæring eller udtynding, vil det med stor sandsynlighed reducere den generelle biologiske mangfoldighed i ellesumpen samt betyde reduceret rekreativ værdi. Inden nogen eventuelle ændringer foretages, bør området undersøges grundigt, da der kan være risiko for at ødelægge levesteder for truede eller beskyttede arter.

Der er tvivl om overholdelse af fredningens grænse på arealet, der ligger nord og øst for planteskolen. Dele af dette areal er tilsyneladende uretmæssigt overtaget af planteskolen til erhvervsformål. Der bør derfor foretages en opmåling og hegning, så overholdelse af fredningsgrænsen sikres.

Endelig ønsker Biodiversitetsgruppen sig optaget blandt de parter, der skal gives lejlighed til at udtale sig om plejeplaner.

Bagsværd Grundejerforening har klaget med følgende påstande:

1. Ellesumpen skal bevares og bør ikke skæres ned. Fredningen skal beskytte området som rekreativt område og sikre de naturmæssige værdier. Ellesumpen og den spredte bevoksning på den resterende del af område 2 fungerer i dag som en visuel og støjmæssig afskærmning mod trafikken på Bagsværdvej. En fældning af ellesumpen vil kun give en marginal længere strækning for bilisternes udsyn til søen.
2. Der bør etableres yderligere levende hegn mellem område 1 og 2, hvis fredningsnævnets kendelse fastholdes.

3. Der bør stilles krav til udledning af miljøfremmede stoffer og næringsstoffer fra planteskolen. Planteskolen ligger inden for fredningens område, og fredningen bør sikre, at erhvervsområdet ikke påvirker det omgivende miljø og natur negativt.

Anna-Marie Frederiksen og Lis Bang Jensen har klaget og navnlig henvist til, at Gladsaxe Kommune ikke har overholdt de gældende fredningsbestemmelser i al almindelighed og endnu mindre i forbindelse med lokalplan 153 for Aldershvile Planteskole og Bagsværd Søpark.

Københavns Amt har til klagerne bemærket, at amtet er enig i betragtningerne om bevarelse af den eksisterende ellesump og ikke skal modsætte sig begrænsning af tilførsel af næringsstoffer til området. Amtet har i øvrigt oplyst, at i henhold til eksisterende fredning kunne den nordlige del af fredningsområdet tages i brug til egentlig planteskole drift.

Naturklagenævnets afgørelse

Naturklagenævnet har den 7. maj 2007 besigtiget fredningsområdet og afholdt offentligt tilgængeligt møde med sagens parter og andre interesserede.

I sagens behandling har deltaget nævnets 10 medlemmer: Bent Jacobsen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie-Louise Andreasen, Martin Glerup, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Anders Stenild, Inger Støjberg, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at der gennemføres en fredning som foreslået af det daværende Københavns Amt til erstatning for de hidtil gældende fredningsafgørelser af 28. januar 1952 og 22. oktober 1962 med det formål at bringe fredningsbestemmelserne i overensstemmelse med naturbeskyttelsesinteresserne i den vestlige del af området samtidig med, at udsigtsfredningen fortsat sikres ved den anlagte park langs Bagsværdvej.

Det lægges til grund, at ellebevoksningen i den vestlige del af fredningsområdet er omfattet af beskyttelsen efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Fredningens formål bør derfor også være at bevare og fremme ellebevoksningen. Af hensyn hertil bør fredningens bestemmelse om naturpleje præciseres med henblik på, at der sker en

kraftig udtynding af den øvrige bevoksning, således at ellebevoksningen fremmes, samtidig med at udsigten over søen gennem bevoksningen forbedres.

Biodiversitetsgruppen og Friluftsrådet bør også have ret til at udtale sig om forslag til plejeplan for området.

Der er ikke tilstrækkeligt grundlag for i denne fredning at fastsætte bestemmelser om udledning af næringsstoffer fra planteskolens arealer.

Fredningens øvrige bestemmelser tiltrædes i realiteten.

Idet fredningsnævnets kendelse af 19. maj 2006 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 7,5 ha store område, som er vist på det medfølgende fredningskort, og som helt eller delvist omfatter de ejendomme, der er anført på matrikelfortegnelsen:

Fredningsbestemmelser

§ 1. Formål

Det er fredningens formål

at give mulighed for udsigt over Bagsværd Sø fra Bagsværdvej,

at give mulighed for udsigt over søen fra stien langs søen,

at bevare og fremme ellebevoksningen i den vestlige del af fredningsområdet og

at fastholde mulighed for rekreativ benyttelse af de offentligt ejede arealer.

§ 2. Fredningsområdet

Det fredede område opdeles i 2 delområder som vist på fredningskortet.

Område 1 omfatter den private planteskole på matr.nr. 10 du m.fl. Bagsværd By, Bagsværd.

Område 2 omfatter det øvrige kommunale parkområde.

§ 3. Tilstandsændringer

Der må ikke foretages terrænændringer eller ændringer i de nuværende vegetationsforhold, og der må ikke opføres bebyggelse og etableres andre anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

§ 4. Naturpleje

Uanset § 3 kan plejemyndigheden (Gladsaxe Kommune) i henhold til en plejeplan foretage tilstandsændringer og andre foranstaltninger, der enten skønnes egnet til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige værdier eller findes hensigtsmæssige for at sikre og forbedre offentlighedens adgang til området.

Plejemyndigheden skal drage omsorg for, at ellesumpen plejes med særlig henblik på at bevare og fremme ellebevoksningen, og at den øvrige bevoksning udtyndes, så der samtidig vil være nogen udsigt til søen gennem bevoksningen. Den slørende plantevækst i området mellem planteskolen og den vestlige sti til søen skal bevares.

Plejemyndigheden skal drage omsorg for, at bevoksningen skæres ned, så der er udsigt over Bagsværd Sø for gående på stien langs søen.

Enkelte solitære træer og buske kan blive stående med henblik på at fastholde områdets parkagtige karakter.

§ 5. Plejeplaner

Plejemyndighedens beføjelser efter § 4 skal udøves efter en plan for hele området.

Planen skal redegøre for plejeforanstaltninger, der påtænkes udført i de første 5 år og derefter for 10 år ad gangen. Den første plejeplan skal foreligge senest den 1. november 2007 og skal indeholde bestemmelser til opfyldelse af fredningens udsigtsformål senest den 1. april 2008.

Der skal gives Bagsværd Grundejerforening, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Biodiversitetsgruppen og Friluftsrådet lejlighed til at udtale sig om

plejeplanen. Uenighed om planens indhold og foranstaltningernes gennemførelse forelægges fredningsnævnet til afgørelse.

§ 6. Særbestemmelser

På den sydlige del af matr.nr. 10 du m.fl. Bagsværd By, Bagsværd, der mod nord afgrænses af en kanal, må der foretages de for planteskoledrift nødvendige foranstaltninger. Dog kan opførelse af yderligere bebyggelse samt fjernelse af karakteristisk beplantning kun ske med fredningsnævnets forudgående tilladelse.

Såfremt planteskolen ophører, skal området indgå som en integreret del af det øvrige fredede område, hvorved område 1 bortfalder.

§ 7. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

§ 8. Forholdet til naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper og beskyttelseslinier

Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af foranstående fredningsbestemmelser, kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 6 og stk. 7, foretages uden særlig tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3, § 16 og § 17.

§ 9. Ophævelse af tidligere fredning af området

Overfredningsnævnets kendelser af 28. januar 1952 og 22. oktober 1962 ophæves.

På Naturklagenævnets vegne

Bent Jacobsen
Viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Fortegnelse
over matrikelnumre, der helt eller delvist er omfattet af Naturklagenævnets
fredningsafgørelse af 9. august 2007

Bagsværd By, Bagsværd

Matr.nr. 7 ah, 7 ik, 7 ly, 7 ma, 7 oæ, 7 øø, 7 pe, 7 pf, 7 pg, 7 ph, 7 pi, 7 pk, 7 pl, 7 pp, 7 pq,
7 pr,
10 du, 10 hæ, 10 nx, 21 ck, 21 cl, 21 cm,
7000 bo og 7000 bp

Fredning af arealer ved Bagsværd Sø - områdeinddeling

1 Planteskole

2 Kommunalt parkområde

FREDNINGSKORT III:
 NATURKLAGENÆVNENS
 Fredningsafgørelse af
 august 2007
 Sag nr. NKN-111-00020

 Fredning af arealer
 ved Bagsværd Sø

Bilag

Oversigtskort

Oversigtskort

Udsigtskiler fra Bagsværdvej

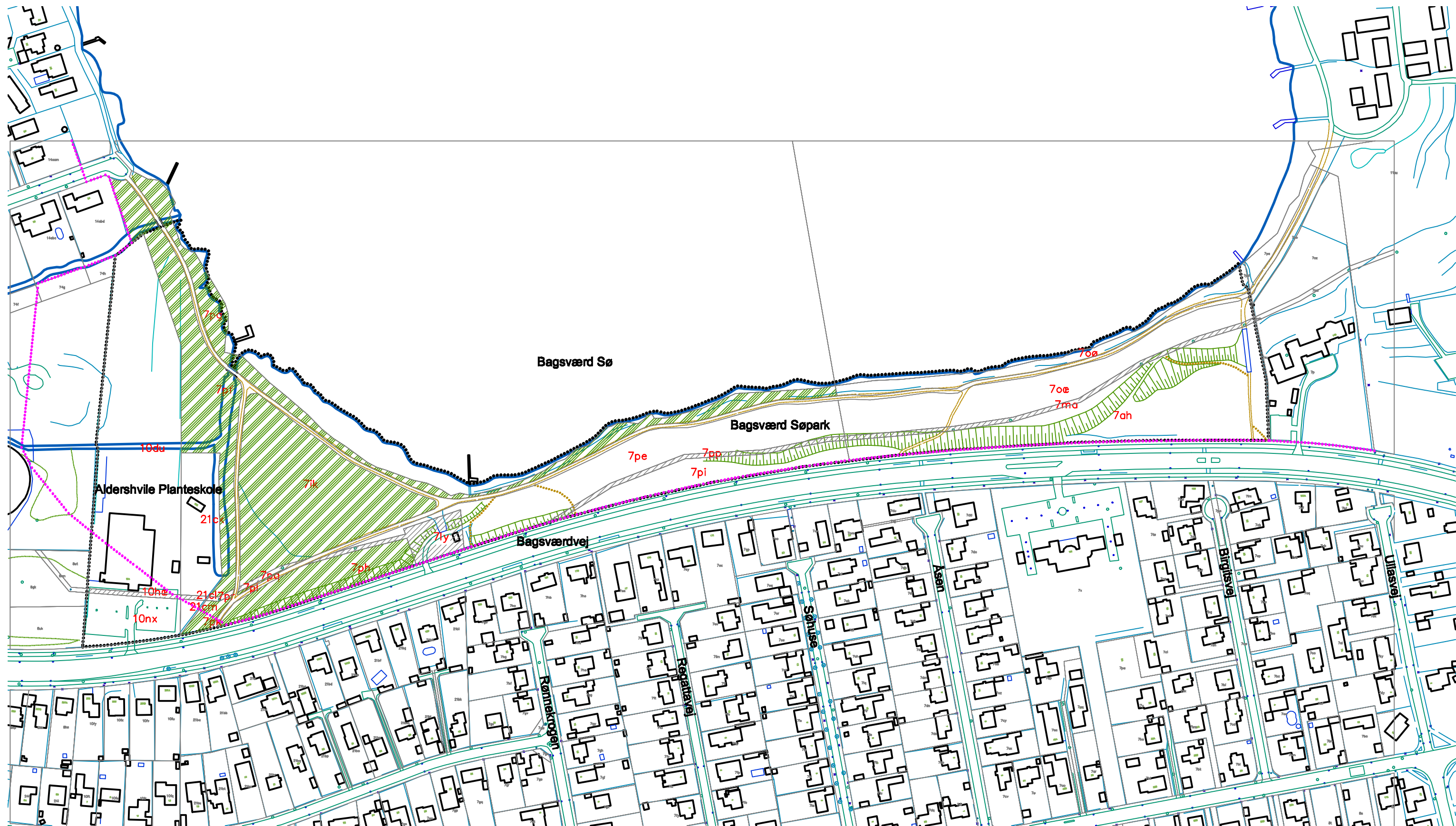
Bagsværd Søpark Plejeplan 2008-2012

Kortbilaget er udarbejdet på grundlag af Gladsaxe Kommunes digitale grundkort

PLAN, mål 1:2500

Bilag

Kortbilag 1 – 4

Signaturer

- søbeskyttelseslinje
- fredsskov
- servitutareal
- matrikelnr.

Oversigtskort

Administrative grænser, Bagsværd Søpark

Bagsværd Søpark Plejeplan 2008-2012

Kortbilaget er udarbejdet på grundlag af Gladsaxe Kommunes digitale grundkort

PLAN, mål 1:2500

Bilag

Administrative grænser

Signaturer

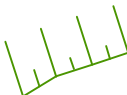
- plejeplanområdets afgrænsning
- sluttet træbevoksning, dominerende arter angivet
- sluttet buskbevoksning, dominerende art angivet
- solitært træ eller trægruppe, løv/nål
- solitært træ, busk, som ryddes
- skråningsanlæg med buske og urter, dominerende arter angivet
- inventar, bænk/papirkurv
- redningspost
- trampet sti, kørt spor
- område med mulighed for kontakt til vandløbet

Kortbilag 3

Bagsværd Søpark Plejeplan 2008-2012

Signaturer

- plejeplanområdets afgrænsning
 skattet træbevoksning, dominerende arter angivet
 skattet buskbevoksning, dominerende art angivet
 soltært træ eller trægruppe, løv/nål
 soltært træ, busk, som ryddes
 skråningsanlæg med buske og urter, dominerende arter angivet
 inventar, bænk/papirkurv
 redningspost
 trampet sti, kørt spor
 område med mulighed for kontakt til vandskænen

Kortbilag 2

Bagsværd Søpark Plejeplan 2008-2012

Kortbilaget er udarbejdet på grundlag af Gladsaxe Kommunes digitale grundkort

PLAN, mål 1:1000

Bilag

Artsliste, ellesump

Bilag

Artsliste, ellesump

- Rødel, *Alnus glutinosa*
- Stilkeg, *Quercus robur*
- Rød Kornel, *Cornus sanguinea*
- Kvalkvæd, *Viburnum opulus*
- Koralhvidtjørn, *Crataegus rhipidophylla*
- Almindelig Hæg, *Prunus padus*
- Gråpil, *Salix cinerea*
- Båndpil, *Salix viminalis*
- Solbær, *Ribes nigrum*

- Glat Dueurt, *Epilobium montanum*
- Febernellikero, *Geum urbanum*
- Almindelig Mjødurt, *Filipendula ulmaria*
- Tagrør, *Phragmites australis*
- Snerle, *Calystegia* sp.
- Star sp. *2
- Knopsiv, *Juncus conglomeratus*
- Lysesiv, *Juncus effusus*
- Sværtevæld, *Lycopus europaeus*
- Alm. Fredløs, *Lysimachia vulgaris*
- Padderok, *Equisetaceae arvense*
- Kattehale, *Lythrum salicaria*
- Bittersød Natskygge, *Solanum dulcamara*
- Vandkarse, *Cardamine amara*
- Bregne sp *2

Artslisten er udarbejdet af Gladsaxe Kommune, Naturteamet. Den er endnu foreløbig.

Gladsaxe Kommune
By- og Miljøforvaltningen
Rosenkæret 39
2860 Søborg

gladsaxe.dk
Telefon: 39 57 58 52

